Naturskyddsföreningen
Motala

Verksamhetsberättelse för år 2018

Naturskyddsföreningen Motala är en lokal förening (krets) med en egen styrelse. Till kretsen hör totalt 625 medlemmar. Alla medlemmar förutom familjemedlemmar uppgick vid årets slut till 354 medlemmar.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom verksamhetsplan för år 2018 bedrivit en verksamhet som har

- verkat för att väcka och underhålla människors känsla för naturen och dess värden genom att ha bjudit in medlemmar och icke-medlemmar till Soldatängen under samtliga årstider, bjudit in till föreläsningar med natur- och samhällstema samt ordnat med utflykter till stadsnära naturreservat och skogsområden runt om i kommunen,
- verkat för att människans samhällen och dess verksamhet ska anpassas efter naturens förutsättningar genom att ha deltagit och yttrat oss i tidigt skede vid kommunala planprojekt samt fört en öppen diskussion och informerat om pågående, kommunala planer och projekt genom sociala medier och debattartiklar på våra hemsidor och i dagspress,
- väckt opinion och påverkat beslut rörande naturskydd och miljövård samt verkat för att skydda och vårda värdefull natur genom att under en längre period arrenderat Soldatängen som vårdats genom kontinuerlig skötsel, genom att föra en öppen dialog med kommunala tjänstemän och genom att vara samrådspart för planer och program i kommunen.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom praktiskt arbetet på *Soldatängen* samt genom att informera om och delta på *Biologiska Mångfaldens Dag* arbetat för att den biologiska mångfalden ska synliggöras och bevaras.

Naturskyddsföreningen har genom samarbete med Studiefrämjandet startat upp en föreläsningsserie under Studiefrämjandet etablerade koncept *Café Planet*. Café Planet ska vara en mötesplats för de som vill prata om miljö- och hållbarhetsfrågor med andra! Projektet planeras att fortlöpa under 2019.

Naturskyddsföreningen har genom samarbete Studiefrämjandet och Friluftsfrämjandet deltagit ien i integrationsprojektet *Alle man ut* som syftar till att bjuda in nysvenskar till naturen för att lära sig mer om allemansrätten.

Styrelsen vill härmed tacka alla medlemmar för ett mycket gott samarbete under det gångna året.

Motala, januari 2019

Line Holgerson, Rolf Ström, Inger Rosenberg, Rolf Wedding, Gerhard Wittmann, Eva-Britt Kemmer och Jonas Nordén

Naturskyddsföreningen
Motala

Administrativa uppgifter

Organisation	Naturskyddsföreningen Motala
Organisationsnummer	824001-0606
Firmatecknare	Rolf Ström och Line Holgerson
Styrelsen för period mars 2018-mars 2019	
Ordförande mars 2018-mars 2019	Line Holgerson
Vice ordförande	Rolf Wedding
Sekreterare	-
Kassör	Rolf Ström
Ordinarie styrelseledamöter	Inger Rosenberg, Gerhard Wittmann och Eva-Britt Kemmer
Suppleant	Jonas Nordén
Övriga funktionärer	
Revisorer	Per-Gunnar Igelström
Revisorsuppleant	Maud Johnsson, Peter Jern
Valberedning	vakant
Hemsidesansvarig och ansvarig utgivare	Rolf Ström
Facebookadministratörer	Rolf Ström och Jonas Nordén
Kontakterpersoner Soldatängen	Thomas Lundkvist, Bo Johansson och Rolf Wedding
Postmottagare	Line Holgerson

Samverkan och medlemsorganisationer

Naturskyddsföreningen i Motala (kretsen) har under året samarordnat flera programaktiviteter med Motalas Biologiska förening samt med Studiefrämjandet, Motala Bibliotek och Friluftsfrämjandet.

Naturskyddsföreningen är medlemsorganisation i Studiefrämjandet. Kretsen samverkar med Studiefrämjandet i Östergötland och sammanträder i Studiefrämjandets lokaler på Urban Hjärnes väg 11 i Motala.

Tillsammans med Studiefrämjandet och Motala Bibliotek har kretsen under 2018 startat upp en föreläsningsserie under Studiefrämjandet etablerade koncept *Café Planet*. Projektet planeras att fortlöpa under 2019.

Tillsammans med Studiefrämjandet och Friluftsfrämjandet deltar kretsen i integrationsprojektet *Alle man ut* som syftar till att bjuda in nysvenskar till naturenför att de ska lära sig mer om allemansrätten. Projektet finansieras av Naturvårdsverket och sträcker sig från augusti 2018 fram till juni 2019.

Naturskyddsföreningen i Motala är också representerade i Motala ströms vattenråd.

I Naturskyddsföreningen Östergötlands styrelse är Rolf Ström från motalakretsen kassör. Jonas Nordén är också representant i Naturskyddsföreningen Östergötland. Kretsen har deltagare i länsförbundets skogsgrupp, energinätverk och handla miljövänligt-nätverk.

Sammanträden

Under verksamhetsåret 2018 har styrelsen hållit 9 protokollförda möten. Besluten har fattats i fullt samförstånd utan reservationer. Dessutom har underhandskontakter via telefon och e-post upprätthållits mellan styrelsens ledamöter och suppleant.

Årsmöte med 16 deltagare hölls den 15 mars 2018 som följdes av ett konstituerande möte.

Kommunikation

Kommunikation med kretsens medlemmar har skett genom mailutskick samt via Facebook och vår hemsida.

Hemsida: https://motala.naturskyddsforeningen.se/
Facebook: https://www.facebook.com/motala.naturskyddsforening/

På styrelsemötet den 3 april 2017 beslutades att upprätta en extern hemsida www.naturskydd.se samt ansöka om utgivningsbevis för databas. Beslut erhölls den 12 april 2018 av myndigheten för press radio och tv (dnr 18/00796). Rolf Ström är utsedd som ansvarig utgivare för den nya hemsidan. Hemsidan används främst för debattartiklar och publicera samrådsyttranden.

Utskick av vår- och sommarprogram respektive höstprogram för året 2018 skickades ut via mail samt via postgång till de som inte har registrerad mailadress i medlemsregistret. Programmet fanns också tillgängligt att ladda ner i sin helhet på den officiella hemsidan. Tillkommande programpunkter och eventuella ändringar av programpunkter har publicerats på vår officiella hemsida och på Facebook. Vid vissa tillfällen har också ändringar skickades ut via medlemsmailen.

Samråd och yttranden

Kretsen har under året

- Deltagit i samråd, yttrat och publicerat artiklar i lokalpress gällande Lalandia-projektet. Styrelsen beslutade inför samrådsprocessen att inte verka för att projektet ska läggas ner utan istället dra nytta av den ekonomiska kraft som bolaget har och se till att natur- och miljöfrågorna genomsyrar

planarbetet. Kretsen lämnade in ett samrådsyttrande som i sin helhet samt en kortversion publiceras på hemsidorna. Kretsen bjöds in och deltog på särskilt samrådsmöte med kommunens planchef under granskningsprocessen.

- Deltagit i avgränsningssamråd för väg 50 Nykyrka-Brattebro TRV 2014/94982 med skriftligt samrådsyttrande för att främja cykeltrafiken och det rörliga friluftslivet mellan Motala och Askersund.

Debattartiklar

Flera debattartiklar har publicerats i Motala Vadstena Tidning (MVT) och Corren under 2018:

- Kompensera för Lalandia (2018-03-28)
- Lyft de lokala miljöfrågorna (2018-08-29)

Länkar till debattartiklar och återpublicering av bl.a. Naturskyddsföreningens Facebook-poster (nationella) samt inlägg från andra organisationer och Motala kommun har delats på Facebooksidan.

Aktiviteter under 2018

De aktiviteter som genomförts med minst 1 deltagare utöver programpunktens ansvariga är:

- 5 vår- och sommardagar samt 5 höstdagar på Soldatängen som innefattade torrängen med slyröjning, hamling, nersågning av buskar, fällning av träd, risdragning, bortkörning av ris, fagning, körning med slåtterbalk, lieslåtter, räfsning och bortforsling av slaget gräs, 2 - 25 deltagare vid arbetsdagarna,
- Samarrangemang med Motala Biologiska förening – föredrag om varg (vår) samt om Sveriges Nationalparker (höst),
- Vår- och höstträff med Vadstenakretsen vid vårt gemensamma fågeltorn i Tyckingeviken, Vadstena,
- Kretsstämma (årsmöte) med följande föreläsning av Rebecca Le Moine,
- Deltog i länsstämma vid Tåkern i april,
- Valborgsmässofirande vid Hagalund på Soldatängen samlade ca 150 deltagare i alla åldrar,
- Cykelutflykt till Sjöbo-Knäppan i maj,
- Annordnade Biologiska mångfaldens dag-aktivitet den 22 maj – en föreläsning om ekosystemtjänster samlade ca 10 deltagare,
- Deltog på Trädgårdsmässan 26-27 maj i Motalas stadspark,
- Annordnade Vilda blommornas dag, 3 deltagare p.g.a. dåligt väder,
- Första och andra slåttern i augusti samlade ca 10 deltagare vid första, ca 6 deltagare vid andra tillfället,
- Utflykt till Björnbäcken-Hökarsjön norr om Godegård i september samlade ca 7 deltagare,
- Start för Café Planet som samlade ett tiotal vid de två tillfällena. Inbjudna var klimatrevyn vid första träffen och Aktion Rädda Vättern vid andra träffen,
- Genomförande av Alleman ut som samlade ca 15 deltagare,
- Deltog i FN-dagen och Ett hållbart Motala som arrangerades av IGO-NTO och union-to-union. Samlade ca 15 deltagare.

Pågående och avslutade projekt

Valet 2018

Delar av den enkät som skickades ut i samband med valet 2014 arbetas in i den nya enkäteten. Enkätundersökningen genofördes under juli-augusti där samtliga partier i kommunfullmäktige fick svara på konkreta miljöfrågor. Enkätsvaren sammaställdes och analyserades. Resultat redovisades på hemsidan och resulterade i en debattartikel *Lyft de lokala miljöfrågorna.* Resultat indikerade att de lokala miljö- och klimatfrågorna inte verkade vara ett prioriterat område.

Projekt Biosfärsområde: Motala Vätterbygd

Projektet startade under 2016 och LONA-projekt som finansieras genom statliga bidrag. Projektet beviljades förlängning t.o.m. 2019. Syftet med projektet är att lyfta fram hållbarhetsfrågorna och skapa ett modellområde för hållbar utveckling genom att samråda med olika intressenter.

Rolf Ström leder projektet med att ta fram en förstudie samt skapa engagemang bland starka intressentera att medverka i utvecklingen av modellområdet.

Östgötaleden

Deltagit i informationsmöten kring Östgötaleden. Diskussion pågår om kretsen ska vara med och sköta en lokal slinga. För närvarande saknar rådighet och avtal med markägarna.

Tycklingetornet

Vid Tycklingetornet i Vadstena träffas kretsarna från Motala och Vadstena två gånger per år – första måndagen i maj och första måndagen i september – en tradition som lever kvar sedan 20 år då Motala och Vadstena var en gemensam krets.

Tycklingetornet har under 2018 förstärkts med nya balkar och stolphattar som extra skydd. Området framför tornet har röjts för bättre utsikt.

Soldatängen

Arbetet med slåtterängen har nu pågått i 25 år. En allt större yta har befriats från sly och buskar samt en del träd. Detta, tillsammans med slåtter och efterbete av några unga djur av nötboskap, har berikat ängens flora och fauna. För arbetet på ängen får föreningen årligen EU-bidrag.

Arbetsåret på Soldatängen består av röjning under hösten, vintern och tidig vår, fagning på våren och slåtter på eftersommaren följt av efterbete av några nötdjur. Betesdjurens närvaro har lockat åtskilliga personer att titta på dem.

Runt en del av ängen och åkerlyckan har gammaldags gärdsgårdar satts upp. Den över 20 år gamla gärdesgården har reparerats från entrén och österut.

På ängen växer i allt större antal bl.a. de tre rödlistade arterna skogsklocka, fältgentiana och hartmansstarr. Även mer vanliga ängsväxter har ökat betydligt i antal, sedan kretsen började sköta ängen på gammalt sätt igen. Det finns idag två dammar på torrängen för att möjliggöra spridning av större vattensalamander. Ängen är också en viktig lokal för trumgräshoppan. Till följd av den torra och varma sommaren blev den stora dammen blev i det närmaste uttorkad och de mindre vattendammarna helt torra.

Valborgsmässofirandet på ängen med brasa, sång, vårtal och korvgrillning lockade drygt 100 deltagare, både barn och vuxna. Då gavs ett utmärkt tillfälle, att elda upp de under året bortröjda buskarna och riset från bortgallrade träd. Bo Johansson höll vårtalet i form av en naturlektion.

Till slåttern kom 15 personer första lördagen och 6 personer den andra. Det bjöds på sång och musik under fikapausen den första slåtterdagen. Leif Möller kom med traktor och vagn och hämtade det slagna till sina får. Vi har tillgång till ett skjul inte långt från ängen, där vi förvarar all utrustning och alla redskap för ängsarbetet. Det är en fördel att ha det vi behöver på plats.

Under 2018 sattes historiska kartor upp för att visa på markens användning de senaste 150 åren.

Sommaren 2018 var en tuff sommar för många djurhållare. Dock hade föreningen problem att få djur till ängen efter slåttern. När djuren väl kommit dit betade de av området tillfredsställande.

Körvägen till Hagalund och även ett stycke inne på torrängen har breddats och grusats för bättre framkomlighet.

Elen till stängslet runt Soldatängsområdet kommer från ett solcellsdrivet batteri som installerades året innan och det fungerar bra. Några större träd blåste dock omkull av vinterstormar och skadade en del av stängslet vilket gav oss extra arbete med att röja upp.

Till minne av Hilkka Kangas

Hilkka Kangas gick efter en kort tids sjukdom bort dagen efter att ha deltagit på årsmötet i mars 2018.

Till Hilkkas minne har en skogsyta i gammelskogen Igelskärr nordost bevarats genom Naturarvet som gåva från Naturskyddsföreningen Motala. På Soldatängen, en plats som Hilkka höll kär, sitter också bilder och text om henne.